

מדת הדין

שינון הדף היומי בדרך קצרה

לע"נ הגה"צ רבי יעקב בן רבי צבי יהודה אדלשטיין זצוק"ל
הערוך והנצחות טל' 0548449853 או מייל MABADAF12@GMAIL.COM

גליון 163 פרשת יתרו תשפ"ג

נזיר כ-כו

נעשה נזיר, ורב יהודה מפרש במשנתנו שאמר נעשה פי כפיו לזין, ושערי כשערו מלגזו.

הסתפקו בהפרת הבעל האם היא עקירת הנדר מעיקרו או שהוא חותך את הנדר, ונ"מ באשה שנדרה נזירות ושמעה חברתה ואמרה ואני והבעל הפר שאם הנזירות מעיקרת מעיקרה א"כ חברתה הותרה, ואם הוא רק חותך את הנדר א"כ היא נשארה באיסורה, ולכאורה יש להוכיח ממשנתנו שאם נדרה נזירות ואמר הבעל ואני אינו יכול להפר ואם נאמר שהבעל חותך את הנדר נאמר שהאשה מותרת והבעל אסור, אלא מוכח שהוא עוקר את הנדר ולכן אינו יכול להפר, ויש לדחות שבאמת הוא חותך את הנדר ומה שאינו מפר כי כשאומר ואני הוא כמקיים את הנזירות, והוא יכול להפר רק אם ישאל על הקמתו ואם לא אינו מפר, ולכאורה יש להוכיח ממה ששינונו לקמן שאשה שנדרה נזירות והפרישה את בהמתה והבעל הפר אם היא תמה בהמה שלו היא תצא ותרעה בעדר ואם בהמתה שלה החטאת תמות, ואם נאמר שהבעל עוקר נדר מעיקרו א"כ החטאת תחזור להיות חולין אלא מוכח שהוא רק חותך את הנדר, ויש לומר שבאמת הוא עוקר את הנדר והחטאת מתה שכיון שהיא לא צריכה כפרה א"כ זה כחטאת שמתו בעליה שהולכת למיתה, ולכאורה יש להוכיח ממה ששינונו שאשה שנדרה נזירות ושתתה יין או שנטמאה למתים לוקה, ולכאורה אם מדובר שלא הפר הבעל פשוט שהיא לוקה אלא מדובר שהבעל הפר ובכ"ז היא לוקה, ואם נאמר שהבעל עוקר נדר מעיקרו מדוע היא תלקה אלא שהבעל רק חותך את הנדר, ויש לדחות שבאמת הבעל עוקר והמשנה היא לחדש את הדין של הסיפא שאם הבעל הפר והיא לא ידעה שהפר לה והיא שתתה יין ונטמאה למתים אינה לוקה, לכן כתבו ברישא שהיא לוקה בלא הפר.

דף כב לכאורה יש להוכיח ממה ששינונו שאשה שנדרה נזירות ונטמאה ואח"כ הפר לה בעלה תביא חטאת העוף ולא עולת העוף, ואם נאמר שהבעל רק חותך את הנדר א"כ היא תביא גם עולה, אך יש לדחות שאם הוא עוקר היא לא תביא אפילו חטאת, ויש לומר שמה שהיא מביאה חטאת זה כר"א הקפר שדרש בפסוק **וכפר עליו מאשר חטא על הנפש** שלכאורה במה חטא אלא שהוא ציער עצמו מהיין ויש לדרוש ק"ו שאם המצער עצמו רק מיין נקרא חוטא ק"ו המצער עצמו מכל דבר נקרא חוטא, ויש להוכיח מברייתא שאומרת להדיא שאשה שנדרה נזירות וחברתה אמרה ואני והבעל הפר לראשונה היא מותרת וחברתה אסורה א"כ מוכח שהבעל חותך את הנדר ולא עוקר אותו מעיקרו.

ר"ש אומר שאם אמרה השניה הריני כמותך שתייהן מותרות, **עמוד ב** אמר מר זוטרא בר רב מרי שהספק בגמ' כאן זה כמו הספק של רמי בר חמא באמר הרי עלי כבשר זבחי שלמים האם הוא מתפס בעיקרם קודם זריקה ואסור או שמתפס כהתר שבו והיינו אחר זריקה, ויש לחלק שבכשר שלמים יש קדושה גם אחר זריקה והדיבור שלו פעל, אך כאן אם נאמר שהוא מתפס בהתר א"כ מה היא פעלה בדיבור שלה וא"כ היא מתפס באיסור, ויש אומרים שזה באמת אותו ספק.

יש להסתפק כשהשניה אמרה הריני נזירה בעקבך, האם כוונתה שהיא בעקבותיה לגמרי וכשהפר הבעל לראשונה היא מותרת או שהיא בעקבותיה עד הפרת הבעל והיא אסורה, ולכאורה יש להוכיח ממה ששינונו שאשה שנדרה נזירות ובעלה אמר ואני שאינו יכול להפר ואם נאמר שבעקבך כוונתה בעיקר הנזירות א"כ נאמר שהבעל יפר לאשתו ויקיים לעצמו, אלא שהוא מתפס בכל מה שאמרה אשתו ולכן אינו יכול להפר, ויש לדייק שהבעל לא יכול להפר אך אשה שאמרה הריני בעקבך והבעל הפר לראשונה השניה תהיה מותרת, ויש לומר שאינו דומה שבאמת מתפסים בעיקר ומה שהבעל לא מפר כי כשאומר ואני זה כהקמה, ויכול להפר רק אם ישאל על הקמתו.

באמר הריני נזיר ואת ואמרה אמן יכול להפר לה ושלו קיים, אך קשה ששינונו בברייתא באומר הריני נזיר ואת ואמרה אמן שניהם אסורים ואם לא אמרה אמן שניהם מותרים כי תלה נדרו בנדרה, אמר רב יהודה שיש לשנות בברייתא שמפר את שלה ושלו קיים, ולאביי אין צריך לפרש בברייתא אלא מדובר שאמר לה הריני נזיר אם את נזירה שאז הוא תולה את נדרו בנדרה,

דף כג והמשנה מדברת כשאמר לה הריני נזיר ואת מה, לכן כשאמרה אמן יכול להפר את שלה ושלו קיים.

משנה אם אשה נדרה נזירות ושתתה יין ונטמאה למתים לוקה ואם הפר לה בעלה והיא לא ידעה שהפר לה ושתתה יין ונטמאה אינה לוקה, ור' יהודה אומר שאף שאינה לוקה מדאורייתא אך יתנו לה מכת מרדות. **גמרא** לומדים מהפסוק **אישא הפרם וה' יסלח לה** שגם אשה שהפר לה בעלה צריכה סליחה כשעברה על נדרה, וכשר"ע הגיע לפסוק זה היה בוכה שאם המתכוון לאכול בשר חזיר ואכל בשר טלה צריך סליחה מי שהתכוון לאכול חזיר ואכל חזיר ודאי צריך כפרה, וכן בפסוק ולא ידע ואשם ונשא עונו בכה ר"ע שאם מי שהתכוון לאכול טלה ואכל חזיר שהיתה חתיכה ספק חלב ספק שומן נאמר עליו ונשא עונו, ק"ו מי שהתכוון לאכול חזיר ואכל חזיר שצריך כפרה, ואיסי בן יהודה פירש את הפסוק בבי' חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן ואכל

דף כ ב"ה סוברים שטומאת חו"ל היא משום האויר ולכן כשמגיע לא"י הוא מונה את כל הנזירות בתחילה, אך ניתן לומר שגם לב"ה טומאת חו"ל היא רק משום גושי העפר, וב"ש סוברים שקנסו רק בסתם נזירות ולב"ה קנסו כתחילת נזירותו.

הסתפקו אם ר' יהודה אמר שהילני נטמאה אלא שאמר לה לנהוג כב"ש, או שהיא עשתה לדהת ב"ה אך היא לא נטמאה, ולכאורה יש להוכיח מדברי המשנה שב"ה הורו לה לנהוג נזירות טוב ונהגה כ"א שנה, ור' יהודה אמר שנהגה רק י"ד שנה, ואם ר' יהודה דיבר בנטמאה וכדעת ב"ש א"כ היא צריכה למנות י"ד שנה ועוד ל' יום, וכן שינונו שר' יהודה אמר בשם ר"א שאם נטמא ביום מלאות נותנים לו תורת נזיר, וא"כ מוכרח שהיא לא נטמאה בסוף הי"ד שנה והוא דיבר לדעת ב"ה.

משנה אם שתי כיתות עדים העידו על אדם אחד, אחת אומרת שהוא נזיר ב' נזירות והשניה אומרת שנזיר חמש, לב"ש נחלקה העדות ואין כאן נזירות, וב"ה סוברים ששתיים הן בכלל חמש ויש כאן עדות על שתיים. **גמרא** משנתנו לא כדעת ר' ישמעאל בן ר' יוחנן בן ברוקה שאמר שלא נחלקו ב"ש וב"ה שבאחת אומרת ה' ואחת אומרת ב' שהוא נזיר ב' כי ב' הן בכלל ה', אלא נחלקו על כת אחת שאחד אומר ב' ואחד אומר ה', שלב"ש אין כאן עדות כלל, ולב"ה יש כאן עדות גמורה על שתיים.

רב אומר שבמונה לכו"ע נחלקה עדותם ורב חמא אמר לרב חסדא שאם כוונת רב שאחד אמר ה' ולא ב', והשני אמר ב' ולא ה' זה פשוט שאין כאן עדות כלל שהרי הם מכחישים, אלא שאחד אומר אחת ושתיים והשני אומר שלש ארבע חמש, **עמוד ב** אין זה הכחשה שהרי כשהשני אומר ג' ד' ה' הוא הוסיף בדברי הראשון ואינו סותר, וא"כ על שתיים אין הכחשה, וכן אמרו בא"י שאין הכחשה במונה ששתיים כלולים במשם.

פרק מי שאמר

משנה אם אחד אמר הריני נזיר ואמר חבירו אמר ואני וחברו נוסף אמר אני, כולם נזירים בעקבות הקודמים, ואם הותר הראשון הותרו כולם ואם הותר האחרון רק הוא מותר והאחרים אסורים, אם אמר אחד הריני נזיר ואמר השני פי כפיו ושערי כשערו הרי הוא נזיר, אם אמר הריני נזיר ושמעה אשתו ואמרה ואני, יכול להפר את של אשתו ושלו קיים, אך אם אשתו אמרה הריני נזירה והוא אמר ואני אינו יכול להפר, ואם אמר הריני נזיר ואת, והיא אמרה אמן יכול להפר את שלה ושלו קיים, ואם היא אמרה הריני נזירה ואתה, והוא אמר אמן אינו יכול להפר. **גמרא** ר"ל ישב לפני ר' יהודה נשיאה ואמר במשנתנו שכולם נזירים רק כשהתפסו כולם תוך כדי דיבור והשיעור הוא כדי שאילת שלום של תלמיד לרב, אמר לו ר' יהודה א"כ לא השארת רווח לתלמיד כשמע מאחר נזירות ורבו עבר לפניו אלא שגם אחר שאילת שלום יכול להתפס נזירות מיד,

דף כא ושנינו בברייתא כר"ל שמי שאמר הריני נזיר ושמע חבירו ואמר אחר ששהה כדי דיבור ואני, הראשון אסור והשני מותר, וכדי דיבור היינו כדי שאילת תלמיד לרב, ולכאורה שינונו במשנתנו ושמע חבירו ואמר ואני ואני משמע שיותר לא חל נזירות כי זה יותר מכדי דיבור, ויש לדחות שהתנא אינו כרוכל למנות את ואני של כולם ומה שלא שנה רק פעם אחת ואני אגב הסיפא שכתוב הותר האחרון הוא מותר והאחרים אסורים משמע שיש אחד נוסף באמצע.

הסתפקו בדברי המשנה האם אחד מתפס בחבירו או שכולם מתפסים בראשון, ונ"מ אם אפשר להתפס לעולם שאם כל אחד מתפס בחבירו כל אחד יכול להתפס בזה שלפניו עד עולם, אך אם התפסו בראשון כולם צריכים להתפס תוך כדי דיבור לראשון, ולכאורה יש להוכיח מדברי המשנה ושמע חבירו ואמר ואני, מוכח שהתפסו בראשון שהרי אם התפסו במי שלפניהם התנא יכל לכתוב עוד ואני, ויש לדחות שהתנא אינו כרוכל למנות עוד, ומה שלא כתוב פעם אחת ואני כי כתוב הותר האחרון הוא הותר משמע שיש אחד נוסף באמצע, ולכאורה יש לדייק ממה שכתוב הותר הראשון הותרו כולם משמע שהם תלויים בראשון והמשנה לא אומרת שאם הותר האמצעי הותרו ממנו והלאה, א"כ מוכח שכולם מתפסים בראשון, ויש לדחות שבאמת כל אחד מתפס בחבירו ורצו לכתוב לשון שכולם הותרו ואם הותר רק האמצעי היה מותר רק ממנו והלאה ולא הראשון לכן המשנה כתבה הותר הראשון, ולכאורה יש לדייק מהמשך המשנה הותר האחרון הוא מותר וכולם אסורים כי אין אחר אחריו ומשמע שאם הותר האמצעי הותר זה שאחריו א"כ כל אחד מתפס בחבירו, ויש לדחות שבאמת מתפסים בראשון, ואחרון הכוונה האמצעי, והוא נקרא אחרון אגב שכתוב ראשון, אך יש להוכיח מברייתא ששינונו להדיא הותר הראשון הותרו כולם הותר האחרון הוא מותר וכולם אסורים הותר האמצעי מותר ממנו והלאה אך לא שלפניו א"כ מוכח שכל אחד מתפס בחבירו.

אם אמר השני פי כפיו או שערי כשערו נעשה נזיר, **עמוד ב** לכאורה יש להקשות מברייתא שאם אמר ידי או רגלי נזירה לא אמר כלום אך אם אמר ראשי או כבדי נזירה הוא נזיר, והכלל הוא שאם אמר אבר שהנשמה תלויה בו

אחת מהן ונאמר ונשא עונו, המתכוון לאכול חזיר ואכל חזיר ק"ו צריך כפרה, ועל זה ידו כל הדווים, ונכתבו כל המקרים שאם היו כותבים באשה שהיא התכוונה לאיסור לכן היא צריכה כפרה אך בחתיכה ספק חלב ספק שומן שהוא התכוון להתר אינו צריך כפרה, קמ"ל שאם שצריך כפרה, ואם היה נכתב המקרה של ספק חלב ספק שומן היינו אומרים שאשה שבעלה הפר לה אינה צריכה כפרה כלל כי לא עברה איסור, קמ"ל שגם היא צריכה כפרה, ואם היו כותבים את המקרה של אשה ושל אכל ספק חלב היינו אומרים שמספיק בהם כפרה כי לא נקבע האיסור, אך ב'ב' חתיכות אחת של חלב ואחת של שומן שנקבע האיסור לא יועיל כפרה, קמ"ל שמועיל כפרה.

רבה בר בר חנה דרש בשם ר' יוחנן בפסוק **כי ישרים דרכי ה' צדיקים ילכו בהם ופושעים יכשלו בהם** שזה משל לבי בני אדם שצלו פסחם אחד אכלו לשם מצוה ונאמר עליו **צדיקים ילכו בהם**, והשני אכל לשם אכילה גסה ונאמר עליו **ופושעים יכשלו בהם**, ור"ל הקשה שאף שלא אכל לשם מצוה ולא קיים מצוה מובחרת אך הוא לא רשע שהרי קיים מצוה, אלא הפסוק הזה הוא משל לב' בני אדם שלכל אחד מהם אשתו ואחותו עמו במיטה לצדיק הזדמנה אשתו ולפושע הזדמנה אחותו, ויש לדחות שזה לא דרך אחת אלא ב' דרכים, אלא זה משל ללוט ושתי בנותיו שזה מעשה אחד אך הן התכוונו למצוה לישוב העולם ונאמר עליהן **צדיקים ילכו בהם**, אך על לוט שהתכוון לעבירה נאמר **ופושעים יכשלו בהם**, ואין לומר שגם לוט התכוון למצוה שהרי ר' יוחנן דרש בפסוק **וישא לוט את עיניו** שכולו נאמר לשם עבירה שכתוב בלוט **וישא** וכתוב באשת פוטיפר **ותשא**, וכתוב בלוט את **עיניו** ובה כתוב את **עיניה**, ובשמשון כתוב **כי היא ישרה בעיניו**, כתוב בלוט **וירא** וכן כתוב **וירא אותה שכם בן חמור**, בלוט כתוב את כל **כבר הירדן** וכתוב כי **בעד אשה זונה עד כבר לחם**, בלוט כתוב **כי כולה משקה** וכתוב **אלכה אחר מאהבי נותני לחמי ומימי צמרי ופשתי שמני ושקיי**, ואין לומר שלוט היה אנוס ששנינו בשם ר' יוסי בר רב חוני שבככירה נקוד על ואו של **ובקומה**, ללמד שאף כששכבה לא ידע אך ידע בקומה, והוא לא נזהר למחרת שלא לשנות.

רבי דרש בפסוק **אח נפשע מקרית עוז, עמוד ב ומדינים כבירח ארמון שלוט** פרש מאברהם בגלל מריבה ונעשה כבירח, שנאמר על בניו לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'.

עוד דרש רבא **לתאוו יקבש נפרד בכל תושיה יתגלע**, שלוט ביקש לתאוו ולכן התגלה קלנונו בבתי כנסיות בקריאת התורה, ובבתי מדרשות לומדים שעמון ומואב אטורים ואיסורם עולם.

עולא אומר שתמר זנתה וכן זמרי זינה, ובכ"ז תמר התכוונה לשם מצוה ויצאו מלכים ונביאים, ועל זמרי נהרגו רבבות מישראל.

ר"נ בר יצחק אומר גדולה עבירה לשם מצוה ממצוה שלא לשמה, ויש להקשות שרוב יהודה אמר לעולם יעסוק אדם בתורה ומצוות אפילו שלא לשמן שמתוך שלא לשמה בא לשמה, אלא יש לפרש בדברי ר"נ שזה כמצוה שלא לשמה, שכתוב אצל יעל **תבורך מנשים יעל אשת חבר הקיני מנשים באהל תבורך** ונשים באהל הן האמהות שרה רבקה רחל ולא, ור' יוחנן אמר שסיסרא בעל ז' בעילות שכתוב **בין רגליה כרע נפל שכב**, אך לכאורה יעל נהנתה מהבעילה, אמר ר' יוחנן שטובתן של רשעים היא רעה אצל הצדיקים כמו שכתוב אצל לבן שה' אמר לו **השמר לך מדבר עם יעקב מטוב עד רע** ולכאורה מדוע שלא ידבר עמו טוב, אלא שטובה אצלו היא רעה אצל יעקב.

מה שאמר רב יהודה בשם רב שיעסוק במצוות אפילו שלא לשמה שבשכר שבלק הקריב מ"ב קרבנות כדי שיצליח הוא זכה שרות יצאה ממנו, כמו שאמר ר' יוסי בר חנינא שרות היא בת בנו של עגלון מלך מואב.

ר' חייא בר אבא אמר בשם ר' יוחנן שהקב"ה אינו מקפח אפילו שוכר שיחה נאה שהבכירה קראה לבנה מואב והיינו מאביה, ונאמר **אל תצר את מואב ואל תתגר בה מלחמה** שלא יעשו עמם מלחמה, אך מותר לצערם, ואילו בעצירה שקראה לבנה **בן עמי נאמר אל תצורם ואל תתגר בהם** והיינו שלא יצערם כלל, ור' חייא בר אבין אמר בשם ר' יהושע בן קרח שאדם יקדים להכיר מצוה שבזכות הלילה שקדמה הבכירה לצעירה,

דף כד זכתה להקדים ד' דורות בישראל למלכות שדוד הוא רביעי לרות המואביה, ורחבעם בן שלמה הוא בן נעמה העמונית.

משנה אשה שנדרה נזירות והפרישה קרבן ובעלה הפר לה אם הבהמה שלו היא תצא ותרעה בעדר, ואם הבהמה שלה החטאת תמות והעולה תקרב לעולה והשלמים לשלמים ויאכלו ליום אחד ואינם טעונים לחם, ואם היו לה מעות סתומים ילכו לנדבה ואם המעות היו מפורשים דמי החטאת ילכו לים המלח ולא נהנים מהם ואין בהם מעילה, ומדמי עולה יביאו עולה ויש בהם מעילה, ומדמי השלמים יביאו שלמים שיאכלו ליום אחד אך אינם טעונים לחם. **גמרא** רב חסדא אומר שדברי המשנה שהבעל לא משועבד לקרבן אשתו זה כרבנן, שר' יהודה שסובר שאדם מביא קרבן עשיר על אשתו וכן כל קרבנותיה, שכתוב בכתובה כל אחריות דאית לך עלי מקדמת דנא, ואם הוא משועבד לקרבנותיה א"כ גם כשהקרבן משלו לא ירעה בעדר, ורבא סובר שמשנתנו היא גם לר' יהודה אלא שהוא משועבד לה רק במה שהיא צריכה ולא במה שאינה צריכה, וללישנא בתרא רב חסדא אמר שמשנתנו כר' יהודה והוא משועבד לה רק במה שהיא צריכה ולא במה שאינה צריכה אך לרבנן אינו משועבד לה כלל והוא משועבד לה רק כשהקנה לה ואז זה כשלה והחטאת תמות, **עמוד ב** ורבא אומר שגם לרבנן הוא מקנה לה רק במה שהיא צריכה ולא מה שאינה צריכה.

המשנה אומרת דין כשהבהמה שלה, ויש להקשות הרי מה שקנתה אשה קנה

בעלה, רב פפא מעמיד שיש לה ממה שהיא קמצה מעיסתה, עוד י"ל שאחר הקנה לה על מנת שאין לבעלה רשות בו.

שמואל אמר לאבוה בר אהי שאי ישב על רגליו עד שיפרש לו את מה שאמרן שיש ארבעה אילים שלא טעונים לחם, שלו ושלה שלאחר מיתה ושלאחר כפרה, **שלה** היינו כדלעיל, **ושלו** כמו ששנינו איש מדיר בנו בניור ואשה אינה מדירה את בנה ואם גילח או שגילחיהו קרובים או שמיחיהו קרוביו אם היו לו מעות סתומים יפלו לנדבה ואם המעות מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח ודמי עולה יביאו מהן עולה ומועלין בהם, ומדמי שלמים יביאו שלמים ונאכלים ליום אחד אך לא יביאו עמם לחם, **ושלאחר מיתה** היינו במקרה שאדם הפריש מעות לנזירותו שלא נהנים ולא מועלים בהם כי ניתן להביא מכולם לשלמים, ואם מת והיו לו מעות סתומים יפלו לנדבה, ואם המעות היו מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח ולא נהנים ולא מועלים בהם, ומדמי עולה יביאו עולה ומועלים בהם, ומדמי שלמים יביאו שלמים ויאכלו ליום אחד ואינם טעונים לחם, **ושלאחר כפרה** זה סברא שכמו שלאחר מיתה אינו ראוי לכפרה כך כשכבר התכפר לו אינו ראוי לכפרה, ולכאורה יש אילי נזיר נוספים שלא מביאים עמם לחם כמו ששנינו ושאר כל שלמי נזיר ששחטום שלא כמצוותם הם כשרים ולא עלו לבעלים לשם חובה ונאכלים ליום אחד ואינם טעונים לחם וזרוע, ויש לומר שמנו אילים שנעשו כמצוותם ולא כשלא נעשו כמצוותם.

דף כה שנינו במשנה שאם היו לו מעות סתומים יפלו לנדבה ויש להקשות הרי מעורב בהם דמי חטאת, ור' יוחנן מבאר שזה הלכה בניור, ור"ל אומר שכתוב **לכל נדריהם ולכל נדבותם** והתורה אומרת שמותר נדר יהיה לנדבה, ור"ל יוחנן מובן החילוק בין סתומים למפורשים כי כך נאמרה ההלכה, אך לר"ל קשה מה החילוק בין סתומים למפורשים, ורבא מבאר שר' ישמעאל פסק כבר מפורשים שכתוב **רק וקשיץ אשר יהיו לך נדריך** וזה מדובר בולד קדשים ותמורתם ותקנתם **תשא ובאת אל המקום אשר יבחר ה'**, ואין לומר שיעלם לביהמ"ק וימנע מהם מים ומזון כדי שימותו שכתוב **ועשית עולתך הבשר והדם** שכמו שאתה נוהג בעולה תנהג בתמורתה וכמו שאתה נוהג בשלמים תנהג בוולדותיהם, ואין לומר שהדין כך בחטאת ואשם, שכתוב **רק ור' אומר שא"צ** ללמוד כך אלא כתוב **אשם הוא** שהוא נשאר בהוויתו.

מה שאמר ר' ישמעאל אומרים שימנע מהם מים כדי שימותו יש להקשות הרי רק בולד חטאת נאמר מיתה, ויש לומר שלולא הפסוק היינו אומרים שולד חטאת מת בכל מקום **עמוד ב** ואילו לולד שלמים גורמים מיתה בביהמ"ק, קמ"ל שאינם מתים.

אך קשה בדברי ר' ישמעאל שלומדים מרק למעט חטאת ואשם ולכאורה זה הלכה למשה מסיני שולד חטאת הולך למיתה, ויש לומר שאכן הפסוק בא למעט אשם, אך לכאורה גם את זה נלמד מההלכה שכל שבחטאת מתה באשם רועה, ויש לומר שההלכה אומרת רק שהולך למיתה ואם הקריבו אינו חייב כלום, קמ"ל רק שאם הקריבו עובר בעשה.

ובדעת ר"ע יש להקשות מדוע הוא לומד **מאשם הוא** הרי כבר למדנו מהלכה שכל שבחטאת מתה באשם רועה, ויש לומר שאכן לומדים מהלכה ומהפסוק לומדים כדברי רב הונא בשם רב שאשם שניתק לרעה ושחטו לשם עולה כשר והפסוק אומר שרק בניתק לעולה אך אם לא ניתק לא שכתוב **אשם הוא** בהוויתו יהיה.

יש להקשות בדברי ר' יוחנן הלכה היא בניור, שלכאורה הלכה זו נאמרה גם לגבי קינים.

דף כו ששנינו שאמר חייבי קינים שהפרישו מעות לקיניהם אם רצה להביא מהם חטאת בהמה יביאו וכן אם רצה להביא עולת בהמה יביא, ואם מת והיו לו מעות סתומים יפלו לנדבה, ויש לומר שר' יוחנן אמר הלכה בניור וכל הדומים לו ולמעט ממה ששנינו שמי שהיה מחויב חטאת ואמר הרי עלי עולה והפריש מעות ואמר אלו לחובתי אינו יכול להביא מהם לא חטאת בהמה ולא עולת בהמה ואין להם תקנה, ואם היו לו מעות סתומים ילכו לים המלח.

רב אשי אומר שמה שכתוב ששמועות מפורשים לא יביא משהו אחר לא רק כשאמר אלו לחטאת ואלו לעולה ואלו לשלמים אלא אפילו פירש על כולם יחד אלו לחטאתי עולתי ושלמי ולא הפרידם הם כמפורשים, וללישנא בתרא לא רק כשאמר אלו לחטאתי עולתי ושלמי הם כמפורשים אלא אפילו אמר אלו לחובתי הם כמפורשים.

רבא אומר שמה שאמרנו שמעות סתומים יפלו לנדבה אם נפל מביניהם כשיעור דמי חטאת הם כמפורשים, **עמוד ב** וכן שנינו כדברי רבא שאם אמר אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי דמי חטאת ילכו לים המלח, ומהשאר מחציו יביא עולה ומחציו שלמים ומועלים בכלם ולא במקצתם, ואם אמר אלו לעולתי והשאר לשאר נזירותי, מדמי עולה יביאו עולה ומועלים בהם ומהשאר יביאו עולה ומועלים בכלם ולא במקצתם שמה יש בהם שלמים.

רב הונא אומר בשם רב שבמשנה מדובר במעות אך בקנה בהמה זה כמפורש, אמר ר"נ שדברי רב הם רק בתמימה שהיא עצמה ראויה להקרבה אך בעלת מום שמקריבים רק את דמיה היא כדמים סתומים, אבל אם הפריש ג' חתיכות של כסף ופירש בכל אחד, זה נחשב כמפורש, ור"נ בר יצחק אומר שגם נסכא אינו כמפורש כי הם ראויים למעות אך קורות מסודרות נחשב כתערובת מפורשת, ואמר רב שימי בר אשי לרב פפא מה טעם שאמר חכמים בדברי המשנה מעות ולא נסכא ולא קורות מסודרות א"כ נאמר מעות ולא עופות, ואין לומר שמעטים עופות, שהרי רב חסדא אמר שקינים מתפרשות בליקחת הבעלים או בעשיית הכהן, ולכאורה נאמר מעות ולא עופות.